Csíkrákos Község
Polgármesteri Hivatal

BODA

Testvér – települési hagyományőrző programok megvalósítása projektazonosító: TTP-KP-1-2020/1-000321

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap

BODA

A település neve a „Puszta személynévből keletkezett magyar névadással”. Az alapul szolgáló Boda-Buda személynév változat a feltételezések szerint szláv eredetű (valószínű cseh).

A helynévgyűjtők az írott forrásokban Boda és Nagyboda, valamint Kisboda változatokkal találkoztak. A kutatások során olvasható Buda, Bod, Boka, Nagy Boda, Nag Boda, Nagy-Boda és Kis-Boda alakokban is. Ez utóbbi, de más irányú tapasztalatok is bizonyítják, hogy a történelem során létezett Kis-Boda és Nagy-Boda is. Az nem tisztázott, hogy egymással párhuzamosan létező településekről van-e szó, vagy egymást váltó falvakról. Részben mindkettő igaznak látszik. Kis-Boda minden valószínűség szerint a török hódoltság kezdetén elpusztult és tőle csekély távolságra, még a török alatt jött létre Nagy-Boda, a későbbi Boda.

Boda település Pécstől Nyugatra a Szentlőrinc járásban a Mecsek lábánál található 500 lelket számláló település.

A településre jellemző a mezőgazdaság, ezen belül főként a szőlőtermesztés és a borkészítés. Napjainkban ezt egészíti ki a turizmus, melynek alapja a Mecsek, a közeli erdőségek. A bakancsos vadász és kerékpár túrizmus, az általuk generált igények egyre fontosabb szerepet töltenek be a falu életében.

Boda a Bicsérdi Közös Önkormányzathoz tartozik, ezen belül helyi kirendeltséggel rendelkezik. Boda Bicsérddel és Zókkal közösen társulásban tartja fenn az általános iskolát, ebben a formában biztosítja az önkormányzat az óvodai és egészségügyi ellátást is.

Boda a jelenlegi törvényi szabályozás szerint Szentlőrinci járáshoz tartozik. 2002-ben épült meg a teleház, és ebben az évben orvosi rendelőt és új postát is átadtak.

A faluban saját kisbusszal rendelkező falugondnoki szolgálat működik.

2003-ban kezdődött a virágszobor park építése, 1996-ban halnevelő és halastó, székely halőrház készült el és köszönti az ide látogatókat.

A település a Fehér Mecsek Borút mellett tagja a Nyugat Mecseki Társadalmi Információs Társulásnak.

A településre aktív közösségi élet a jellemző, ezt jelzi, hogy több civil szervezet is működik a településen. Ilyenek: Boda Horgászegyesület, Boda Polgárőr Egyesület, Virágszobor egyesület, a Boda Községért Közalapítvány, Boda Sportegyesület. A falu nyugdíjasai nyugdíjasklubot hoztak létre.

A települést 1990 óta Kovács Győző vezeti, polgármestersége alatt a falu infrastruktúrája jelentős fejlődésen ment keresztül, az Önkormányzat számos pályázatot bonyolított le. Boda folyamatos fejlesztéseivel igyekszik a település vonz erejét növelni.

A település törekszik az építészeti hagyományokat őrző épületeket eredeti állapotukban megtartani, hiszen kiemelt fontosságú a helyi örökség-védelem, a Nyugat-Mecsekhez történő tartozása révén pedig fontos a természeti értékek védelme, és megőrzése is. Az infrastruktúra 2006-ban vált teljes körűvé a településen!

Bodának több testvértelepülése van, az Ausztriai Ottnang, valamint a Romániai, (Erdély)Csíkrákos, és a finn Kaangan település.

Fő célkitűzés a testvér települési hagyományőrző programok megvalósítása, a határon túli magyarsággal való kapcsolatok, a kulturális örökség ápolása, a nemzeti azonosságtudat megerősítése, a helyi érétékek és a népi hagyományok felelevenítése!

Fotóink a település életének történéseit mutatják be!

A település
madártávlatból

A szép környezet, és a település hamisítatlan vidéki bája ideális pihenési és kikapcsolódási lehetőséget nyújt az ide látogatók számára.

A turizmus első helyen áll a település életében, mivel e Mecsek hegység veszi körül erdeivel, nagy lehetőségeket kínálva.
A vadászat, bakancsos turizmus, méhészet, borászat, horgászat, meghatározó a turizmus szempontjából a falu életében.

Horgásztó

A település belterületén elhelyezkedő völgyzárógátas tó.
Pécstől, a 6-os úton haladva, Szigetvár felé, a települést jelző
táblánál lekanyarodva, mintegy 18 km-re található.
A tó környezete parkosított, a vízparton halőrház épült.
A tó átlagmélysége 1,3 m, a meder egyenletes.

Nyáron, ősszel, télen

Székelykapu és Filagória

A bodai szüret mindig nagy esemény a falu életében.
A "Mediterrán Ősz" nevű megyei rendezvény egyik állomása a helyi program. Kiemelt rendezvény ez a javából, ahol a helybéli sokaság mellett ott vannak az osztrákok, finnek, erdélyiek és igencsak ropják a táncot.
A hagyományokat ápolva a település utcáin lovas felvonulással kezdődik az ünnep.
Csíkrákos testvértelepülés adománya a filagória, melyet ünnepélyes keretek között szalagátvágással adott át a partnertelepülés polgármestere.

Templom és Mária kert

Római katolikus temploma 1908-ban épült Keresztelő Szent János tiszteletére.
Az ólomüveg ablakok H. Barakonyi Klára iparművész munkái.

A Mária kert része az európai Mariazell-Csíksomlyó zarándokútnak.

A településen falusi vendégszálláshely, falusi vendégasztal várja a zarándokokat, turistákat, pihenni vágyókat.
A kegyhely vár minden zarándoklót.

Gyűjtemények

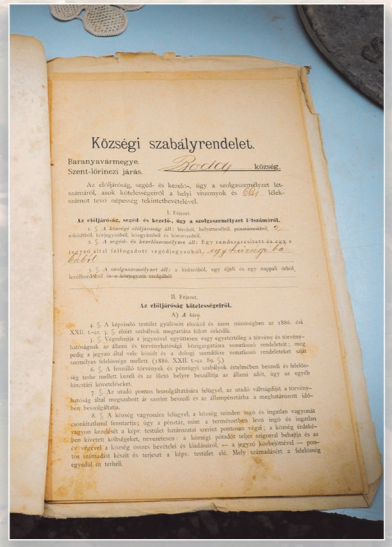

Harinkó Néptánegyüttes népviseleti ruhái.

Régi használati eszközök, az idelátogatók a Tájházban tekinthetik meg a gyűjteményt.

Községi szabályrendelet.

Baranyavármegye.
Szent-lőrinczi járás.
község.

NYMTIT

Nagyaktivitású radioaktívhulladék-tároló kutatás fúrási helyszíne Boda külterületén.

Az NYMTIT információs parkja.

Helyi termékek:
Helyben termelt pfűszerpaprika
Szőlőműveléstől a boros pincéig.

Virágszoborpark nappal
és esti díszvilágításban.

Mesekönyv

Császár Levente író bemutatja a Bodai Boda mesekönyvet. A kiadvány a helyi gyerekek illusztrálták.

Csíkrákos

Csíkrákos a csíki medencében a Rákos patak mellett fekszik. 1160 lakosának 99,5%-a székely-magyar. Első fennmaradt írásos említése: 1334: Rakus, a név a magyar rák szóból ered. A falu részét képező egykori Göröcsfalván 1270-1280 között épült rk. gótikus erődtemploma, melynek tornyán különös módon pogány hitvilágú festmények láthatók, Székelyföld egyik legszebb műemléke. A jelképek megfejtése nem sikerült a kutatóknak, mert az eredeti képeket részben megváltoztatták az 1502-es toronyfelújításkor, keresztény jelképekkel keverték. A templomkertben található Zöld Péternek, a madéfalvi veszedelem idején a székely ellenállási mozgalom vezéralakjának síremléke. Egyéb látnivalók: a Hargitán a Pogányvár, a Bogáti dombon a Szent Jakab kápolna, valamint a Cserei kúria. Itt született 1668-ban Cserei Mihály történetíró és Cserei Zsuzsanna, Mikes Kelemen mátkája. A faluban sokan foglalkoznak falusi vendéglátással.

A székelyek ősi gyülekezőhelye, itt Rákosmezején állapították meg a székely törvényeket László herceg jelenlétében. Határában volt Abránfalva, mely a tatárjárásban pusztult el. A Bogát, a Vár és a Kulcs patak közötti kiszögellő hegyfokon feltehetően bronzkori eredetű vár maradványai láthatók. A vár valószínűleg egykor a magyar határvédelmi rendszer része volt. A falut 1334-ben Rakus néven említik először. 1764-ben a madéfalvi veszedelem előtt is itt gyűltek össze a tiltakozó székelyek. 1910-ben 1604 magyar lakosa volt. A trianoni békeszerződésig Csík vármegye Felcsíki járásához tartozott.

Látnivalók:

A Bogát, a Vár és a Kulcs patak közötti kiszögellő hegyfokon bronzkori eredetű vár maradványai látszanak, melynek délkeleti részén most Szent Jakabnak szentelt 1720-ban épült kápolna és kereszt áll.

A vár alatt több borvízforrás fakad, melyeket az Oltbogáti meleg-fürdőben hasznosítanak, míg hideg-forrását ivóvízként hasznosítják.

A Hargita Galusatető nevű főcsúcsa alatt a Várpatak és a Szilas-patak közti 1273 m magas szirten állnak Pogányvár romjai. A vár a 13. században épülhetett, a székely határvédelmi rendszer része volt. A 15. századig lakták, a császáriak rombolták le.

Kisboldogasszony tiszteletére szentelt erődített római katolikus templomát, amely 1270-ben épült, 1433-ban említik először, 1507-ben és 1574-ben bővítették, védőfalai 17. századiak. 1756 és 1758 között barokk stílusban átépítették. Tornyán vörös-barna festett zodiákus jelek láthatók. A templom tulajdonképpen a faluval összeépült Göröcsfalva területén áll. A templomkertben temették el Zöld Péter plébánost, az 1762-es székely mozgalom vezetőjét.

A Cserei-kúriát 1667 és 1674 között Cserei János építette, 1851-ben állították helyre.

Csíkrákos Község
Polgármesteri Hivatal

Községháza

A Csíki Székely krónika, amelynek hitelességét a kutatók kétségbe vonják, és amelyet latinból fordított és adott ki Farkas Nepomuki János világi pap, Csíkrákost Rákus néven említi még a Honfoglalást megelőző időben. Az 1332-es pápai Regestrumban (dzsémajegyzékben) már 32 kapuval szerepel. Orbán Balázs szerint itt őrizték, a templom helyén, az ősszékelyek áldozati poharát, amely egy szentmihályi, Amerikában élő Sándor család leszármazottjainak a birtokában van, és amellyel 2004-ben a csíksomlyói búcsún a szentmise áldozatot bemutatták.

A falu határában tartották a székelyek nemzetségi gyűléseit, amelyeket a máig fennmaradt határrésznevek is bizonyítanak, lásd Székelyek rétja, Üléshely, stb. Egyesek szerint, innen is kapta a község nevét, mivel Rákos szlávul gyülekező helyet jelent.

Csíkrákos jelenlegi településformája a XVIII-XIX. században vált véglegessé

A Bogáti Szent Jakab kápolna

Csíkrákos ugyancsak történelmi lehelletű, gyönyörű kilátást nyújtó magaslata a faluról nyugatra emelkedő Bogát hegy.

Homan Bálint szerint ez a hegy Bogát magyar vezérről kapta a nevét,maki a honfoglaláskor a Tatros völgyén, a Csíki-havasokon át jött Erdélybe.

Anonymus is megemlíti, hogy "Bogát fia Bulcsú" és, hogy Bogát, Bulcsú, Zombor - harkák (gyulák) voltak. (Erdély Története - Bp.590 o.) Ugyanitt az 580. o., Csíkrákoson Álmos várát említik a szerzők. Vannak akik feltételezik, hogy a Bogáton kétezer évvel ezelőtt római előretolt helyőrség, Castrum állott. Ezt a feltételezést azzal támasztják alá, hogy a XIX. század második felében egy csomó római kori pénzt találtak a Bogát oldalában. Ezek a pénzek egyik felükön teljesen elvékonyodtak. A pénzdarabokból a somlyói barátok múzeumába is vittek néhányat, a többit eladták egy brassai ékszerésznek.

Az itt található kápolnát 1725-ben építették Szent Fülöp és Jakab tiszteletére és ugyanebben az évben szentelte fel a csíkszépvízi örmény katolikus püspök.

A kápolna kőbőlés téglából épült egyhajós "szeletelt szentélyes sokszögzáródású" épület. Egyszerű berendezésű: az oltárnak használt asztal fölött Fülöp és Jakab apostolok képe látható, alkotója Gál András Csíkszeredában élő festőművész.

A park

Az eredeti kopjafát Szervátiusz Jenő faragta és 1940-ben, a magarok bejövetelének emlékére állították. Felújítása Antal Tibor restaurátor munkáját dícséri.

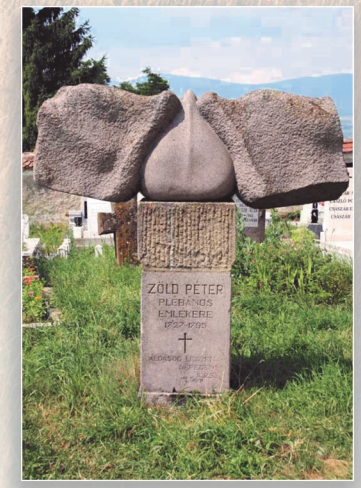
Szomszédságban található Cserei Mihály mellszobra, valamint egy 18 méter magas zászlórúd. Cserei Mihály Erdély történetírója volt, aki sajátos erdélyi gondolkodásával azt hirdette, hogy Erdélyre minden rossz Magyarország felől jön. Legismertebb műve az Erdélyi Históriája című írása.

Szervátiusz Jenő (1903, Kolozsvár -1983, Budapest) eredeti szakmája kerékgyártó-kovács, asztalos és szekérkészítő volt. 1929-ben szerzett diplomát a Kolozsvári Képzőművészeti Akadémián. Életének csíki szempontból fontos időszaka az 1940-es évek első fele, amikor a csíksomlyói Kalot Népfőiskolán tartott fafaragó tanfolyamokat. Legismertebb csíkvidéki alkotásai a menasági templom mellett álló emlékmű, a csikrákosi kopjafa, a madarasi Menedékház előtti Ádám és Éva szobrai és mások.

A vártemplom

Erődtemplom

A község nevezettességei között első helyen említendő őrségi temploma, amely 1270-1280 között épült a Szent István korabeli régebbi templom romjaira.

A templomtorony még régebbi. Megfigyelő hely volt a csíkszépvízi-bogáti-pogányvári-csícsói várak láncolatában. A torony ókori ábráinak jelentését többféle álláspont is magyarázza. A legújabb ezek között Sisa Bélának az 1995-ben megjelent könyve Táltos a templomtorony címmel. Ez a mű azt állítja, hogy az itt található freskórendszer a magyar ősvallás emlékei, a táltossá-avatás mozzanatait mutatja be.

Kultúrtörténeti értéke mindenképp óriási. Az UNESCO-listán is szerepel, mint védett egyedi - eredeti műemlék. Restaurálása 2004-ben fejeződött be az első Orbán kormány hathatós támogatásával. A templom építészetében egyaránt fellelhető a gótikus, barokk és román stílus is.

A templomkertben található Zöld Péter plébános (1727-1795) síremléke. Ő volt az 1764-es székelylázadás egyik markáns vezetője.

Csíkrákos

A csíkrákosi római katolikus vártemplom Csíkszék egyik legrégebbi, Árpád-kori műemléke. A templom jellegzetessége a terméskőből rakott 30 méter magas tornya. A torony alapja Árpád-kori, amelyet a Hunyadiak korában a gótikus építkezés alkalmával magasítottak. Külön érdekessége a templomnak a torony oldalain négyzetes kockákba osztott festett alakok sorozata. A díszített festménysorozaton állatfigurák, emberi alakok és különböző égitestek láthatók.

A falutól körülbelül 7-8 km távolságra, a Hargita Galustető nevű főcsúcsa alatt a Várpatak és a Sziklás patak közötti 1273 m magas szirten állnak Pogányvár romjai. Ez a vár a XIII. században épült és a székely határvédelmi rendszer része volt.

A Csíkrákosi Szökő láp, Székelyföld egyik legszebb és legjobb állapotban fennmaradt lápja, mely a Madarasi Hargita csúcs (1800 m) északkeleti lejtőjén terül el, a Szökő Patak forrásvidékén egy lucfenyvesekkel övezett, elláposodott tisztás formájában.

A környék a népművészetek, hagyományok és szokások egy kiapadhatatlan kincsesbányája. A régi falukép, az élő hagyományok a színes népviselet igen vonzóak az idelátogatók számára. 2008-tól a község polgármestere Császár Attila, alpolgármestere Vizoli Miklós.